

ประโยค ป.ธ. ๙
แต่ง ไทยเป็นมคอ
สอบ วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๘

อันชนนิกรผู้มีธุระร่วมกันแลอยู่ใกล้ชิด ย่อมจะเสียมิตรธรรม วิวาทกัน เพราะการงานบ้าง ทรัพย์สมบัติบ้าง เป็นหน้าที่ของท่านผู้ปกครองจะต้องได้ สอนแล้ว แลซึ่งผิดซึ่งถูกระงับวิวาทนั้นเสีย แลในหมู่คณะนั้น ๆ ย่อมจะมีคน ขาดแคลนทำโจรกรรมเอาทรัพย์ที่เขาหวงแหนบ้าง และเป็นคนพาลทำร้าย ผู้อื่นบ้างเป็นต้น เป็นหน้าที่ของอิสรชนจะพิจารณาแล้วลงโทษแก่ผู้ทำผิด เพื่อรักษาประโยชน์กิจแลความเกษมของปวงประชา ถ้าการพิจารณาซึ่งขาดแล ลงโทษไม่เป็นไปโดยยุติ คือความควร ย่อมเป็นเหตุเดือดร้อนปั่นป่วนของ ประชาชน เหตุนั้น ความเป็นยุติธรรมแก่คนทั่วไป จึงเป็นประการหนึ่ง แห่งรัฐาภิบาลโนบาย โบราณกษัตริย์ทั้งหลายถือเอาเป็นพระราชธุระ ทรงสอดส่องด้วยพระองค์เองบ้าง ทรงตั้งอมาตย์ที่วางพระราชหฤทัยไว้เป็น ผู้พิพากษาบ้าง ทรงตั้งพระราชกำหนดกฎหมายไว้เป็นหลักแห่งการพิจารณา แลลงโทษ เพื่ออุดหนุนยุติธรรมเป็นพระราชประเพณีสืบมา ในทางพระศาสนา สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ได้ตรัสหลักแห่งยุติธรรมไว้เป็นคติ

อนึ่ง ชนนิกายผู้ตั้งอยู่ต่างแคว้นอันติดต่อกัน ย่อมมีทางจะก่อวิวาท แตร้าวกัน เพราะเหตุคู่อาณาเขตบ้าง เพราะเหตุสิทธิของพลนิกกรบ้าง เพราะ เหตุแย่งค้าขายกันบ้างเป็นต้น เช่นกับประชาชนในแคว้นเดียวกัน เมื่อปรองดอง กันลงไม่ได้ ไม่มีใครจะตัดสินเด็ดขาด ต่างใช้อำนาจของตนเข้าต่อสู้ เพื่อยัง ความปรารถนาของตนให้สำเร็จแม้โลกจำเริญขึ้น รู้จักใช้วิธีผ่อนผันมากมาย เป็นต้นว่า ขอมให้นิกายอื่นตัดสินตามความสัตย์ ถึงอย่างนั้น ก็ยังถนัดใช้อำนาจ ของตนซึ่งขาดอยู่นั้นเอง เมื่อเป็นเช่นนี้ ชนนิกกรต่างฝ่ายจึงต้องแบ่งขายกัน ออกเป็นพวกหนึ่ง มีหน้าที่สำหรับต่อสู้ปรปักษ์ ครั้งโบราณเรียกว่าพวกกษัตริย์ มีพระราชาเป็นประธาน ด้วยเหตุนี้ ราชกุมารผู้สืบสายจากพระราชามีหน้าที่ ในทางนี้ จึงมีนามว่ากษัตริย์ด้วยตามกัน บริวารของพวกกษัตริย์ เหล่านั้น

ยอมเป็นโยธา คือพลรบตามเจ้านายของตน การจัดการป้องกันศัตรูภายนอก เป็นรัฐธรรมาภิบาลนโยบายประการหนึ่ง

อันการสงครามบางครั้งอาจเกิดขึ้นโดยฉุกละหุก และจะเอาชัยเพราะมี พลแลศัตราวุธยุทธภัณฑ์มากกว่าอย่างเดียวหาได้ไม่ต้องอาศัยสติปัญญากล้าหาญ ชำนาญว่องไวพร้อม อยู่ในบังคับบัญชาเป็นต้นด้วย จึงอาจจะเอาชัย การสงครามจึงต้องตระเตรียมไว้พร้อมแม้ในเวลาว่างศึก ไม่เช่นนั้นก็ไม่ทันการ ย่อมเสียเปรียบศัตรู มีเรื่องที่ว่าชาวซาดกรับสมอ้างว่า โกลธรัฐเป็น แคว้นเล็ก มีพลศัตราวุธยุทธภัณฑ์เสบียงพานะน้อยกว่ากาสิรัฐอันอยู่ ติดต่อกัน ทั้งมีวประมาทไม่ทันได้ตระเตรียมตัว เมื่อศึกกาสิมาคิดไม่อาจต่อสู้ ต้องเสียแก่กาสิ สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าทรงยกความตระเตรียมพร้อมของ เมืองที่ไม่ประมาท ประทานพระบรมพุทโธวาทโดยอุปมา ฯ

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

ประโยค ป.ธ. ๙
ตัวอย่าง แต่งไทยเป็นมคอ

พ.ศ. ๒๕๕๘

สหุรการิโน หิ ชนา อดุมมณลลสส อาสนนุฎจนาเน วสนดา
กมุนนุตการณาปี ธนการณาปี วิวาทิ กโรนุติ ๑ เศลึ ปสาสกชโน
ปฏิเวกขิตวา วิรุฑุฑิ วา อวิรุฑุฑิ วา ทสเสตวา ตั วิวาทิ วุปลเมยฺย, อิทั
ปสาสกชนสฺสเยว กิจฺจํ ๑ เศลึ จ นิกายเ จริยํ กตฺวา ปเรสลั อทินฺนํ
อาทियมานา ธนรหิตชนาปี ปรุปฆาติโน พาลชนาปี อดุเถยเว ๑ เอวมฺปิ
ปสาสกชนสฺส กิจฺจํ โหติเยว ๑ โส ชนानํ อีสฺสรियเขมรกษณตฺถาย ปฏิเวกขิตวา
วินิจฺฉยํ กตฺวา โย วิรุฑุฑิ กโรติ ตสฺส ทณฺฑํ กเรยฺย ๑ สเจ หิ ปฏิเวกขิตวา
วินิจฺฉยกรณมฺปิ ทณฺฑกรณมฺปิ อนुरुเปเน ฐมฺเมน น ปวตฺเตยฺย, ตั อทฺธาว
ชนานํ ปรีดาปปัจจโย โหติ ๑ ตสฺมา สพฺเพสลั ปวตฺติโต ฐมฺมิกภาโว
รฎฺฐาภิปาลโนปาโยเยว โหติ ๑ โปราณขตฺติยา หิ ตถารูปํ กิจฺจํ อดฺตโน
ธูริ กตฺวา ธิรยฺหสิลา หุตฺวา อดฺตนา ว วิโลเกสุ, วิตฺสาสนิเย อมฺจเจ
โวหาริกฎฺฐาเน ปติฎฺฐาเปสุมฺปิ, นีตี ฐมฺมิกภาวูปถมฺภนตฺถาย ปฏิเวกขณ-
ทณฺฑกรณานํ ปทฎฺฐานํ กตฺวา ปถมฺวาเปสุมฺปิ ๑ ตโต ปรี เอตํ ขตฺติยจาริตฺตํ
ชาติ ๑ พุทธสาสนเนปี สมนฺนามพฺพุเรน ทิฎฺฐานุคฺคิฎฺฐโต ฐมฺมิกภาโว กถิโตเยว ๑

อปิจ ปรวิชิตสฺส สามนฺตฎฺฐมิภาเคสุ นีวาสิโน ชนา อดุเถยเว ๑
กทาจิ ทฺวินฺนํ วิชิตานํ สีมฺนตรีกวาสิโน ชนา อาณกฺเขตฺตพฺภกฺขานการณาปี
อิสฺสรियวสาศิกมฺนการณาปี โวหารจฺฉินฺทนการณาปี อดุมมณลลํ ภณฺฑนกลทาทย
กโรนุติ ยถาตํ เอกรฎฺฐมฺหิ สหฺวาสิโน ชนา ๑ ยทา เต สมคฺคา ภวิทฺตุ
น สกโกนฺติ ตตฺถ จ โกจิ ตํตํการณานิ วุปลเมตฺตุ สมตฺโต นิฉฺฉยโกโร นคฺติ,
ตทา เต อดฺตโน วสพฺลั ปฏิจฺจ อิจฺฉิตกิจฺจํ สาเชตฺตุ สมฺปหาริ อุปลจฺฉนฺติ ๑
กิลฺยาปีทานิ โลเก สมพฺพหุลา มนฺสฺสา วิจารณปถมฺวาทีหิ วุฑฺฒิปฺปตฺตา โหนฺติ
เจว อดุมมณลลํ ชนानํ นิฉฺฉยานุชานนาทโย พหุวิเช อุปลนฺนการณ-
ปรีโมจโนปาเย ชานนฺติ จ, เศลึ ปน ภณฺฑนาทิการณานํ อดฺตโน วสพฺเลน

อุปฺปนฺนการณานิ นิจฺจโย รุจฺจติเยว ฯ เอวํ สนฺเต ตตฺถ ตตฺถ ชนา อตฺตโน
 ชนฺนิกายํ วิภชิตฺวา ตโต เอกจฺजे ชเน ปรปกฺเขหิ สทฺธิ สมฺปหารกิจฺจ
 การุสฺสํ ฯ เต สมฺปหารธฺรา หุตฺวา โปราณกาลโต ปฏฺจาย ขตฺติยาติ วุจฺจนฺติ
 เต จ ราชปฺปมฺขา โหนฺติ ฯ อิมินา นียาเมน เตสํ สนฺตติวํสิกา กุมาราย
 ขตฺติยาติ ลทฺธสมณฺญาเยว ฯ เตสมฺปน ขตฺติยานํ ปรिवารภูตา ชนา อตฺตโน
 สามิกานุสาเรน โยธี นาม โหนฺติ ฯ พาหิรานิ หิ ปรปกฺขานํ อวารณปริหาโร
 รุจฺจาภิปาลโนปาเย อนฺโตคฺโขเยว โหติ ฯ

สงฺคาโม จ นาม กทาจิ สหสว อุปฺปชฺชติ ฯ ตสฺมี สมฺปฺปนฺเน น
 เกวลเมว พหุตรานิ พลาฐาทีนํ นิสฺสาย ชโย ภวติ, อถปิ อิม ฆมฺมา
 อิจฺฉิตฺพุพา โหนฺติ ปญฺญา เจว วีรภาโว จ สามคฺคี จ อาณตฺติยา อวภูจิตฺตา
 จ ฯ เตสฺส ปริพฺณฺณเสสฺส สงฺคามคตา ชยํ ลทฺธํ สกฺโกนฺติ ฯ ตสฺมา สงฺคามสฺส
 นตฺติกาเลปิ ยฺยทฺธสํวิทหนํ กาทพฺพิ โหติ ฯ สเจ ปฏฺิกจฺเจว ยฺยทฺธสํวิทหนํ
 น กรเยยฺยํ, สงฺคาม สมฺปฺปนฺเน จิปปิ พลาฐาทีนํ สมฺปาเทตฺตํ น สกฺโกนฺติ,
 เอวํ สฺวเนน ปรปกฺขสฺส เหฏฺฐาวสํ ปตฺนฺติ ฯ เอตฺถ หิ ทีฆาวุกุมารชาตกํ
 อุตฺทาหรณํ ฯ โกสตรภูจํ กิร ชุทฺทกํ อโหสิ, ตสฺส พลาฐาทีนํ อนนฺตรรุจ-
 ภูตกาสิรภูจโต อุปฺปกตฺรานํ อเหตุสฺส โกสตรภูจวาสินอ จ ปมตฺตา หุตฺวา
 ยฺยทฺธสํวิทหนํ น กรีสฺส ฯ ตสฺมา ปจฺจตฺติเกสฺส ปจฺจจากเตสฺส ยฺยทฺธมฺมิตฺตํ อสกฺโกนฺตา
 กาสีรภูจสฺส เหฏฺฐาวสํ ปตฺตีสฺส ฯ เอวํ ภควา อุปฺปมตฺตสฺส นกรสฺส สํวิทหนํ
 อุปฺมํ กตฺวา อุกฺกขิปปิติ ฯ